

Nr 290.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående löne-
reglering för en hos skolöverstyrelsen för C. H.
Nilsson inrättad personlig tjänst; given Stockholms
slott den 11 mars 1921.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts,
Min Allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
Enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

B. J:son Bergqvist.

---

*Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 11 mars 1921.*

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL,
statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST,
HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON, BESKOW.

Departementschefen, statsrådet Bergqvist anförde:

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 1 saml. 248 häft. (Nr 290.) 1

Lönereglering för en hos skolöverstyrelsen för C. H. Nilsson inrättad personlig tjänst.

På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning har 1919 års lagtima riksdag dels medgivit, att för extra biträdet hos skolöverstyrelsen Carl Henrik Nilsson finge hos överstyrelsen med ingången av år 1920 inrättas en personlig tjänst med de åligganden för Nilsson såsom innehavare av omförmälda tjänst, som av överstyrelsen bestämdes, samt med skyldighet för Nilsson såväl att i tillämpliga delar vara underkastad de för överstyrelsens ordinarie befattningshavare i allmänhet för åtnjutande av vid nyssnämnda tidpunkt gällande avlöningsförmåner stadgade villkoren och bestämmelserna som ock att vid den ålder, då annan manlig ordinarie befattningshavare hos överstyrelsen är skyldig att avgå från tjänsten mot åtnjutande av pension, beräknad efter samma grunder, som stadgats beträffande civila tjänst innehavare i allmänhet, frånträda sin ifrågavarande befattning, dels ock för berörda ändamål anvisat på allmänna indragningsstaten till årlig avlöning åt Nilsson ett belopp av 3,500 kronor jämte tre ålderstillägg till lönen, vart och ett å 500 kronor, att utgå det första efter fem, det andra efter tio och det tredje efter femton års väl vitsordad tjänstgöring.

Enligt riksdagens medgivande har vidare Nilsson för år 1920 åtnjutit tillfällig löneförbättring med 800 kronor, därav 500 kronor lön och 300 kronor tjänstgöringspenningar. Nilssons avlöningsförmåner uppgå sålunda för år 1920 till ett sammanlagt belopp av 4,300 kronor.

I sitt den 3 november 1920 avgivna betänkande med utredning och förslag beträffande ny definitiv lönereglering för befattningshavare vid statsdepartement och centrala ämbetsverk har 1902 års löneregleringskommitté berört frågan, huru lämpligen bör förfaras med den för Nilsson inrättade tjänsten vid genomförandet av ny lönereglering för nämnda befattningshavare. Kommittén anför, att, vad anginge befattningshavare å indragningsstat, kommittén ansåge, att det av kommittén föreslagna avlöningsreglementet icke borde komma i tillämpning på dem i andra fall än då de hade full tjänstgöringsskyldighet. Såsom exempel härpå nämner kommittén den ifrågavarande för Nilsson å allmänna indragningsstaten uppförda personliga tjänsten hos skolöverstyrelsen. Enligt kommitténs mening torde det få bero på framställning hos riksdagen, huru med denna befattning bör förfaras, på sätt i samband med kommunikationsverkens lönereglering vid 1919 års lagtima riksdag skedde med den å postverkets övergångsstat för E. V. Nyberg uppförda personliga verkmästarbefattningen.

I skrivelse den 20 december 1920 har nu skolöverstyrelsen erinrat, att Nilssons avlöning av 1919 års riksdag tillmätts i jämfö-

relse med de vid berörda tidpunkt för vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen bestämda avlöningsförmåner, samt framhållit, att det med anledning härav syntes överstyrelsen självfallet, att, därest en avlöningsförhöjning genomfördes för sistnämnda befattningshavare, även Nilssons avlöningsförmåner borde undergå en motsvarande ökning. På grund härav hemställde skolöverstyrelsen, att den för Nilsson uppförda personliga tjänsten måtte hänföras till elfte lönegraden i det av löneregleringskommittén i dess omförmälda betänkande föreslagna nya avlöningssystemet.

Nilssons placering i elfte lönegraden å avlöningsskalan motiveras av skolöverstyrelsen i följande ordalag:

Förhållandet mellan Nilssons nuvarande avlöningsförmåner, inbegripet tillfällig löneförbättring, och pensionsunderlag samt avlöningsförmåner och pensionsunderlag i nämnda lönegrader framgår av nedanstående översikt:

	Begynnelselön			Slutlön			Pension	
	ökning i			ökning i			ökning + eller minskning —	
	absoluta tal	%		absoluta tal	%			
Nilssons nuvarande lön med tillfällig löneförbättring	4,300	—	—	5,800	—	—	3,500	—
10:e lönegraden	4,932	632	14,70	6,420	620	10,69	3,444	— 56
11:e »	5,304	1,004	23,35	6,816	1,016	17,52	3,684	+184
12:e »	6,048	1,748	40,65	7,212	1,412	24,34	3,924	+424

Till jämförelse må erinras därom, att notarie vid centralt ämbetsverk, vilkens nuvarande avlöning, inbegripet tillfällig löneförbättring, utgör 4,900 kronor såsom begynnelselön och 6,400 kronor såsom slutlön med ett pensionsunderlag av 3,700 kronor, enligt löneregleringskommitténs förslag skulle komma att hänföras till trettonde lönegraden och alltså erhålla en begynnelseavlöning å 6,420 kronor och en slutavlöning å 7,668 kronor samt ett pensionsunderlag å 4,200 kronor. Förhöjningen skulle alltså för en notarie utgöra i fråga om begynnelseavlöning 1,520 kronor eller 31,02 % och i fråga om slutlönen 1,268 kronor eller 19,81 %, varjämte pensionsunderlaget för honom skulle höjas med 500 kronor.

Av ovan meddelade översikt torde framgå, att Nilsson, därest hans tjänst hänföres till tionde lönegraden, skulle erhålla en avlöningsförhöjning, som både absolut och procentuellt taget högst väsentligt skulle understiga den avlöningsförhöjning, som enligt förslaget skulle tillkomma notarie, samt att hans pensionsunderlag enligt gällande pensionslags bestämmelser till och med skulle minskas med 56 kronor, något som givetvis skulle komma i strid med vad som genom

1919 års lagtima riksdags beslut tillförsäkrats honom. Skulle åter Nilssons tjänst hänföras till tolfte lönegraden, komme löneförhöjningen, såväl absolut som procentuellt sett, att bliva högre än den avlöningsförhöjning förslaget genomförande skulle medföra för notarie. Det synes vid sådant förhållande överstyrelsen riktigt och rimligast, att Nilssons befattning inrangeras i den elfte lönegraden. Den avlöningsförhöjning, som därmed skulle tillföras honom, torde, vad beträffar såväl begynnelselönen som slutlön, kunna anses skälig i jämförelse med den avlöningsförhöjning, som enligt det föreliggande förslaget skulle komma andra befattningshavare till del.

*Departement-
chefen.*

I det statsrådsprotokoll över ecklesiastikärenden den 11 mars 1919, vilket i utdrag fanns fogat vid den proposition, nr 255, till 1919 års riksdag, vari framställning gjordes om inrättande för Nilsson av den personliga tjänsten hos skolöverstyrelsen, lämnades en utförlig redogörelse för arten av den tjänstgöring, Nilsson dittills haft att fullgöra inom överstyrelsen. Härutinnan tillåter jag mig hänvisa till nämnda proposition. Överstyrelsen har vitsordat, att Nilssons arbete, sedan han tillträdde nämnda tjänst varit av i huvudsak enahanda art som tidigare samt fullgjorts på ett i allo tillfredsställande sätt. Med hänsyn härtill, och då Nilsson har full tjänstgöring hos skolöverstyrelsen, finner jag det överensstämmande med rättvisa och billighet, att Nilssons avlöningsförmåner regleras till överensstämmelse med den lönereglering, som nu genomförts för befattningshavare vid statsdepartement och centrala ämbetsverk.

Riksdagens beslut rörande ifrågavarande lönereglering, som föreligger i riksdagens skrivelse nr 55, överensstämmer i fråga om den av skolöverstyrelsen berörda löneplanen med löneregleringskommitténs förslag. Jag erinrar vidare, att Kungl. Maj:t i en förut denna dag till riksdagen avlåten proposition framlagt det förslag till ändrade bestämmelser rörande pensionering av befattningshavare i statens tjänst, som påkallats av genomförandet av omförmälda löne-reglering. Enligt denna Kungl. Maj:ts framställning, som jämväl är grundad på löneregleringskommitténs förslag, skulle pensionsunderlagen för 10:e, 11:e och 12:e lönegraderna uppgå till de belopp som skolöverstyrelsen i sin tablå angivit.

Förutsättningarna, på vilka skolöverstyrelsen grundat sina beräkningar om Nilssons ställning inom löneplanen, föreligga sålunda alltjämt. De skäl, som överstyrelsen anfört för Nilssons placering i 11:e lönegraden, finner jag övertygande. Härtill kommer att jag beträffande Nilsson har förmånen att kunna hänvisa till

riksdagens, av löneregleringskommittén omförmälda beslut i en liknande löneregleringsfråga, nämligen beträffande en personlig verkmästarbefattning för E. V. Nyberg. För denne finnes sedan år 1914 uppförd en personlig verkmästarbefattning å postverkets övergångsstat, med en ursprunglig avlöning å 4,200 kronor jämte åldertillägg efter tre år å 400 kronor. Avlöningen vid tjänsten höjdes av 1918 års riksdag till 4,700 kronor, vartill kom det då intjänade ålderstillägget å 400 kronor. Genom beslut av 1919 års riksdag i samband med genomförandet av lönereglering för kommunikationsverken erhöll Nyberg en avlöning från och med den 1 juli 1920 av 6,420 kronor för år (riksdagens skrivelse nr 287). Hans avlöning blev härigenom densamma som utgår till högsta löneklassen av 10:e lönegraden å löneplanen för kommunikationsverken. Nyberg erhöll härigenom samma löneförmåner som i Stockholm stationerad förste postexpeditör i högsta löneklassen, med vilken tjänsteman han redan förut i avlöningshänseende var ungefär jämställd. Jag anser mig härvidlag böra framhålla, att den ökning i avlöningsförmåner i förhållande till förutvarande avlöning, som härigenom tillerkändes Nyberg, är större än den ökning, som nu av skolöverstyrelsen föreslagits beträffande Nilsson.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att

dels medgiva, att avlöningen vid den för Carl Henrik Nilsson uppförda personliga tjänsten hos skolöverstyrelsen må från och med den 1 januari 1922 utgå i enlighet med bestämmelserna för Avdelning B, 11:e lönegraden, i den löneplan, som innefattas i det av 1921 års riksdag antagna avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, med skyldighet för Nilsson att underkasta sig de i nämnda avlöningsreglemente angivna föreskrifter och villkor ävensom att vid uppnådda sextiosju levnads- och trettiofem tjänstår avgå från befattningen mot åtnjutande av pension, beräknad efter de grunder, som av 1921 års riksdag må bliva bestämda för, bland andra, befattningshavare vid skolöverstyrelsen,

Kungl. Maj:ts proposition Nr 290.

dels ock, med uteslutande av det å allmänna indragningsstaten till årlig avlöning åt Nilsson anvisade beloppet, 3,500 kronor, för samma ändamål å allmänna indragningsstaten anvisa ett belopp av 5,304 kronor, vartill under de i nämnda avlöningsreglemente bestämda villkor må komma i avlöningsreglementet, Avdelningen B, för 11:e lönegraden angivna förhöjningar i avlöningen.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt täcktes Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan av statsrådets övriga ledamöter, bifalla; och skulle proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Harald Frisk.